

EL BON PASTOR

Revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 115
Novembre 2019
Any X

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Un sol cor i un sol esperit	6
El mes missioner extraordinari	
JOAN SOLER	
Presents com el llevat	8
El dret a morir dignament	
EDUARD SALINAS MUÑOZ	
Anunciar l'Evangeli	9
Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli	
JOAN DE DÉU NDIZAYE	
Deixebles de l'Evangeli	11
Newman, un sant per als nostres temps	
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Al servei de l'altar	13
L'Advent hispano-mossàrab	
EDUARDO PIRE MAYOL	
Rentar els peus.....	15
Música i fe	
GABRIEL CASANOVAS	
Reclinats sobre el pit del Senyor.....	16
Una vida entregada a Déu i als germans	
JORDI MONDRAGON BRICULLÉ	
Un bisbe ens parla.....	18
Discurs inaugural del Congrés	
CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig.

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH *Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià*

Entre els dies 12 i 14 de novembre s'ha celebrat, a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, el Congrés «L'aportació del Papa Francesc a la teologia i a la pastoral de l'Església». Han estat tres dies excepcionals que han permès d'entrar en el cor d'un pontificat que manté la centralitat de l'Evangeli però que en fa canviar la manera de viure'l. Un grup nombrós d'inscrits (220 persones) van poder escoltar 15 ponències (4 cardenals, 3 arquebisbes, 1 bisbe i 7 experts, entre els quals 5 homes i 2 dones), a més del discurs inaugural del Gran Cancellier de l'Ateneu, el Cardenal Joan-Josep Omella, Arquebisbe de Barcelona. Els cardenals van ser Ladaria i Kasper (Santa Seu), Osoro (Madrid) i Zuppi (Bolonya). Els arquebisbes foren Mbarga (Yaoundé, Camerun), Machado (Vasai, Índia) i Planellas (Tarragona). El bisbe fou González Montes (Almería). Els altres ponents van ser Gronchi (Roma, Universitat Urbaniana), Xalxo (Roma, Universitat Gregoriana), Cornille (Boston College), Galli (Buenos Aires, Universitat Catòlica Argentina), Tornielli (Santa Seu), Bofarull (Barcelona, Ateneu Sant Pacià) i Puig i Tàrrach (Barcelona, Ateneu Sant Pacià).

Aquesta llista de ponents mostra a bastament el caràcter mundial del Congrés de Barcelona. Francesc és un Papa global, que parla de la creació com la «casa comuna» i entén que el cristianisme ha de recomençar des de les perifèries, allí on ressona el clam, sovint silenciós, dels pobres, que és poc o gens escoltat. En efecte, és en les perifèries, urbanes i existencials, que la veu del Déu encarnat ressona més distintament, enmig de la necessitat de molts fills i filles de Déu, que saben que tenen un Pare de misericòrdia que no els abandona. Déu habita en la ciutat, sobretot en les seves nombroses perifèries. El Congrés de Barcelona ha parlat de la teologia dels pobres i de la teologia de les perifèries i dels descartats, perquè la primera dada, la primera iniciativa, és de naturalesa teològica: l'amor de Déu que es vessa en els més petits i a través d'ells.

Els pobres són instruments de la salvació de Déu, i per això l'amistat amb ells és guaridora i alliberadora. Els pobres no són una nosa sinó un bé per a la comunitat cristiana, no són un problema social sinó una oportunitat per a reconèixer en ells la misericòrdia de Déu, no són un descart sinó carn sofrent del Crist amb els quals aquest s'identifica (Mateu 25,40). Els pobres són l'entranya de l'Evangeli, el primer proïsme que cal estimar, mestres en l'amor i criteri de veritat de l'Evangeli viscut. La teologia cristiana posa l'encarnació del Verb de Déu en un lloc central. Ara bé, la Paraula del Pare no s'ha limitat a entrar al món sinó que ha volgut fer-se «carn» (Joan 1,14), és a dir, debilitat,

fragilitat, feblesa. Jesús és el pobre, en el seu naixement i en la seva mort, i és Messies dels pobres, perquè es fa càrrec, amb les seves paraules i els seus gestos, dels exclosos de la terra. En conseqüència, els pobres i els malalts resulten distintius per a la teologia i la pastoral de l'Església. Sense ells, no hi ha, en sentit ple, teologia de l'encarnació.

El Papa Francesc no és un teòleg sistemàtic sinó un pastor que proposa a l'Església unes línies de força teologicopastorals que arrelen en el més pregon de l'Evangeli i porten a comunicar de manera més incisiva les veritats de la fe. Aquestes veritats són presentades pel Papa amb una força renovada, que fa creïble el missatge de l'Evangeli. Com bé ha subratllat el Congrés, el magisteri de Francesc conté llavors teològiques i pastorals de gran relleu, però el seu discurs és magisterial, amb intuïcions teològiques i pastorals de gran relleu. No és, però, un discurs directament i sistemàticament teològic. N'acabem de veure un bon exemple en la teologia dels pobres. El Papa impulsa una consciència nova en l'Església i els seus teòlegs que porta a considerar els pobres com a «lloc teològic», de manera que aquests ocupen un lloc paral·lel al lloc teològic que ocupa la misericòrdia, és a dir, l'amor primer i inicial de Déu envers la humanitat i envers la creació.

El magisteri de Francesc s'inscriu en continuïtat amb els grans papes que l'han precedit, des de Joan a XXIII a Benet XVI. Tornant a l'exemple dels pobres, cal fer notar que la profecia de sant Joan XXIII sobre ells es va manifestar de manera esclatant quan s'obria el Concili Vaticà II. L'11 de setembre del 1962, un mes abans de la inauguració del Concili, el Papa Roncalli pronunciava en un radiomissatge aquestes paraules: «L'Església es presenta tal com és i vol ser, com l'Església de tots, i particularment l'Església dels pobres». I un mes després, l'11 d'octubre, el dia de la inauguració de l'assemblea conciliar, el Papa subratllava, en l'al·locució *Gaudet mater Ecclesia*, que «és preferible fer servir el remei de la misericòrdia que no pas empunyar les armes de la severitat» –frase que han evocat els bisbes de Catalunya en el seu comunicat del propassat 14 d'octubre.

Per tant, «pobres» i «misericòrdia» són dues paraules-clau, que van ser sembrades profèticament pel magisteri del Papa Joan i que ara han fructificat esplendorosament en el magisteri del Papa Francesc. Ens trobem en el segon Post-Concili, som davant la represa i l'aprofundiment del Vaticà II per part d'un Papa que n'intueix l'esperit i que marca unes línies de força que incideixen en la teologia i la pastoral de l'Església –i que aquestes han de desenvolupar. Francesc no és un Papa «liberal» que adopti posicions rupturistes, sinó un Papa que treu del seu tresor «coses noves i coses velles» (Mateu 13,53). Aquest tresor és l'Evangeli –expressat en la Paraula de l'Escriptura i en la gran Tradició de l'Església–, que el Papa explica i comunica en el cor de la vida i de la realitat, no de manera abstracta i teorètica sinó històrica i dialogal.

El terme «diàleg» és, de fet, un altre dels termes essencials del magisteri de Francesc, al costat de «pobres» i «misericòrdia». El papa Francesc és un home del nostre temps, que coneix i viu «les alegries i les esperances, les tristesses i les angoixes» dels homes i les dones de l'època en què ens ha tocat de viure (*Gaudium et spes* 1). I es considera un pastor que, com va subratllar el cardenal Osoro, fa camí amb el seu ramat sense deixar-lo en mans dels llops rapaços de la tristesa, de la mundanitat espiritual, del clericalisme, de

l'autoreferencialitat i de la lògica de la indiferència –que és l'antítesi de la lògica de la misericòrdia. Francesc posa el dit a la llaga dels bloqueigs interiors que es tradueixen en posicions exteriors de rebuig dels migrants i els refugiats, de defensa aferrissada de l'Església solament com a institució, de menysteniment de l'alegria de l'Evangeli, de reticència a entrar en una conversió pastoral i missionera. D'altra banda, la mirada interior i el discerniment efectuat des d'una consciència modelada per la llibertat de l'Evangeli i plena de confiança en el Senyor (Gàlates 6,1-12), pertanyen al camí espiritual que el Papa proposa que faci l'Església sota el guiatge de l'Esperit, *sub ductu Spiritus Sancti*. En una paraula, Francesc no es posa davant el món en termes de condemna o amb una actitud d'acomodació. El seu discurs combina exigència i misericòrdia, mentre bandeja tant la rigidesa com la laxitud.

Una Església oberta dialoga des de la pròpia identitat, no té por de parlar des de l'Evangeli encara que no sempre parli, o pugui parlar, de l'Evangeli. Per això el Papa subratlla que el proselitisme és un entrebanc a l'evangelització, ja que en comptes d'atraure arrossega fent servir la via de la coacció més o menys dissimulada. El qui escull la via del proselitisme i practica l'abús de consciència, en comptes de ser llum del món, s'atansa a les persones amb una corda que lliga curt però que de fet acaba ofegant.

El diàleg –que per ell mateix ja és «evangeli», bona notícia– no pot tenir fronteres, ni mentals ni físiques. Sant Pau VI va fer aquesta afirmació: «l'Església es fa diàleg» (*Ecclesiam suam* 67). El Papa Francesc, de manera semblant, proposa una Església en la qual no hi hagi barreres al diàleg, ni amb els altres cristians, ni amb els homes i dones de les altres religions ni amb la resta de la humanitat. No hi ha límits al diàleg quan la mirada és àmplia, quan la recerca de la pau segons l'esperit d'Assís, de la solidaritat i la justícia es mantenen tossudament, quan l'altre passa de ser enemic a ser amic, quan les grans causes del planeta, que és la casa comuna, troben unides moltes persones en el repte immens de fer possible un món més humà i humanitzador en el qual es tingui cura preferent dels pobres i de la terra.

Amb el papa Francesc l'Església, mare de misericòrdia i samaritana, poble fidel i sant de Déu com a subjecte de la història, entrelaçat per la comunió i la sinodalitat, camina pels camins de la història sense tenir por, sabent que l'Evangeli li demana sortir a trobar tothom, amb la joia propositiva de la fe i l'impuls de l'esperança. El món en el qual vivim és ple de contrastos i de grans desafiaments. El Papa Francesc creu en l'Esperit com a cor de l'Església. Endut per la profecia, ha iniciat dins l'Església processos de reforma i ha proposat intuïcions evangèliques que són extensibles a tota la humanitat, especialment al món musulmà, tan necessitat de mà estesa.

El Congrés de Barcelona ha procurat entendre l'abast el pontificat del papa Francesc i situar les seves línies de força teològiques i pastorals. Com va dir el Cardenal Omella en l'al·locució que va obrir el Congrés, una Església arraulida i replegada en si mateixa ha de donar pas a una Església oberta a l'amor envers tothom. Aquest és l'únic camí possible, ara i en els anys que vindran. El papa Francesc ha iniciat un camí en el qual l'Evangeli de Jesús serà la salvació d'un món que cerca el seu futur

Un sol cor i un sol esperit

El mes missioner extraordinari

JOAN SOLER

Prevere del bisbat de Girona.
Rector de la parròquia d'Arenys de Munt

Hem acabat el mes d'octubre i hem deixat enrere un moment de gràcia en la nostra Església universal. La causa no ha estat altra que la invitació que el Papa Francesc ens ha fet, aprofitant l'efemèride dels 100 anys de la *Maximum illud*, de posar la missió al centre de les nostres activitats pastorals, no com un afegitó més, sinó com un veritable canvi de paradigma, una transformació radical del nostre pensament. Les delegacions de missions i els nostres bisbes s'hi han implicat tan com han pogut i hem pogut gaudir, arreu de tots els bisbats, d'interessants xerrades sobre el significat i els reptes de la missió avui i de la necessària transformació de les nostres pastorals. Hem llegit articles molt ben preparats sobre la missió i les missions avui. Hem buscat espais de pregària i d'enviaments missioners. Hem gaudit de testimonis vivencials de la missió i, finalment, vam poder viure la bonica trobada a Montserrat amb el tren missioner, on tots els bisbats de la Tarraconense van mostrar, a l'una, el seu desig de començar alguna cosa nova.

És cert que, en alguns dels actes organitzats, s'ha trobat a faltar una mica més de participació de les nostres parròquies però, els qui som rectors o vicaris, sabem prou bé com costa en aquests moments, ja no només de mobilitzar les nostres comunitats, sinó fins i tot de trobar veritables comunitats. Per tant, crec que el balanç que podem fer-ne, a dia d'avui, és molt positiu. I ens podríem aturar aquí. Però aleshores cometriem l'error més gran, perquè ens estariem deixant la pregunta definitiva: I a partir d'ara, què? Perquè, ¿de què haurà servit tota aquesta propaganda, tota aquesta moguda, tota aquesta centralitat de la missió en aquest mes d'octubre, si ara ho deixem de banda i passem a d'altres activitats? Doncs, no haurà servit de ben res. Perquè el mes missioner extraordinari no volia ésser un mes per a commemorar una efemèride important, sinó que volia ésser un mes per a implantar, d'una vegada per sempre, la missió com a paradigma de tota la nostra pastoral. Però no com una paraula bonica més, sinó com un nou concepte que ens ha de transformar.

I per això, per tal que aquest mes missioner pugui tenir un balanç positiu, ara ens caldrà créixer en tres dimensions: En primer lloc a nivell intel·lectual, fent un veritable aprofundiment de la teologia de la missió i posant-la com una de les assignatures centrals de la nostra formació teològica amb el pes que es mereix. En segon lloc, ens caldrà

introduir a la nostra pastoral la dimensió missionera. Però no només com una mena d'accent a les pastorals que ja fem sinó com una dimensió pròpia, la dimensió missionera que ha d'estar al mateix nivell i que ha de comportar els mateixos esforços que la dimensió litúrgica-sacramental, la dimensió caritativa i la dimensió formativa-catequètica. Hem de crear grups a les nostres parròquies, que siguin veritables puntes de llança de l'evangelització. I finalment hem de ser capaços d'introduir en tots nosaltres, en primer lloc en els capellans i després en tots els obrers de l'evangeli, una veritable espiritualitat missionera. Una espiritualitat que no és un adjectiu més a l'espiritualitat general, sinó que significa una vida segons l'Esperit Sant. Ens cal recuperar la presència i la força de l'Esperit en la nostra vida perquè sigui, justament, aquest mateix Esperit, el qui pugui rejuvenir la nostra Església. Però no com una simple força que ens fa anar endavant, sinó com la veritable tercera persona de la Trinitat que ens acompanya. I per això ens cal, de nou, i com us deia, aprofundir en la teologia de la missió, per adonar-nos que la missió no ve de nosaltres, ni és una tasca personal, sinó que la missió és trinitària, que vol dir que és una resposta al pla salvífic del Pare, és la continuació de la missió del Fill i és col·laboració actual amb l'Esperit Sant, gràcies al qual l'Església pot realitzar la seva missió. Només des d'aquesta perspectiva trinitària podem reconèixer com «l'Església pelegrina és missionera per la seva naturalesa, ja que té el seu origen en la missió del Fill i de l'Esperit Sant, d'acord amb l'objectiu de Déu Pare» (AG 2).

I si aconseguim tot això, aleshores sí que podrem dir que ha valgut la pena aquest mes missioner extraordinari, perquè haurà servit per a tornar a posar la missió al centre de tota la nostra vida: «Batejats i enviats: l'Església del Crist en missió en el món».

Presents com el llevat

El dret a morir dignament

EDUARD SALINAS MUÑOZ

Prevere del bisbat d'Urgell
Capellà de l'hospital de Nostra Senyora de Meritxell

En poc temps s'ha imposat entre nosaltres un nou estil de morir. Avui es mor més tard i també de forma més lenta. Es mor amb menys dolor, però més sols. Millor atesos tècnicament, però pitjor acompanyats.

En altres temps, el moribund era l'autèntic protagonista de la seva mort. Advertit de la proximitat de l'última hora, ell mateix presidia l'esdeveniment: reunia als seus éssers estimats, els donava les últimes recomanacions, demanava perdó, rebia els sagraments i s'acomiadava fins a l'altra vida. Malauradament, poques vegades succeeix així en la nostra societat d'avui.

La mort es va convertint cada vegada més en un procés despersonalitzat, confiat als professionals sanitaris, i buidat en bona part del seu contingut humà i religiós. En molts casos, el malalt queda abandonat, a l'espera de la seva mort més o menys pressentida, com si ja no fos necessària cap altra ajuda o acompanyament, excepte el control dels aparells d'assistència terapèutica. Mentrestant, una conspiració de silenci impedeix al malalt preparar i viure la seva mort de manera més lúcida i responsable.

No és fàcil entendre com, en una societat aparentment tan gelosa de la dignitat de la persona, no es genera una reacció davant aquest estat de coses i no es crida amb força el dret a morir amb més dignitat. La mort pertany a la persona i no a la medicina. El malalt té dret, no només a una assistència mèdica que alleugi el seu dolor i li proporcioni la millor qualitat de vida possible. Ha de rebre també l'ajuda necessària per viure la seva mort de forma humana. Quan ja no es pot curar, es pot i s'ha de alleujar, acompanyar i ajudar a morir dignament. De la mateixa manera que ningú ha de viure sol i abandonat, sense l'ajuda necessària per viure amb dignitat, tampoc s'ha d'abandonar a una persona sense l'ajuda adequada per enfrontar-se a la seva mort de manera digna.

El moment de la mort recau avui gairebé del tot, sobre l'equip sanitari i, de manera particular, sobre les infermeres. Són aquestes les que ajuden més de prop el moribund, de manera moltes vegades admirable. Però no n'hi ha prou. El malalt pot necessitar curar ferides que arrossega del passat, enfrontar-se a sentiments de culpabilitat, obrir-se confiadament al misteri, reconciliar-se amb Déu, demanar perdó, sentir-se acceptat, acomiadar-se amb pau.

Tot moribund, qualsevol que sigui la seva visió religiosa, la seva fe o actitud existencial, té dret a ser millor atès en el moment d'enfrontar a l'experiència més densa i decisiva de la seva vida. Una organització més adequada de l'assistència hospitalària, una major atenció de familiars i amics, una actuació més responsable de sacerdots i creients, podria alleujar i fer més humana la mort de no pocs. I feliços també avui els que, sols o mal acompanyats, morin confiant en aquell que va dir: *Jo sóc la resurrecció i la vida; Qui creu en mi, encara que mori, viurà.*

Anunciar la Paraula

Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat (Mc 16, 15).

JOAN DE DÉU NDIZAYE

Prevere del bisbat de Vic

Rector de la parròquia de Sant Vicenç de Castellet

Els evangelistes ens transmeten l'últim manament de Jesús als seus deixebles. Mateu diu que han de fer deixebles batejant-los i ensenyant-los a guardar els manaments. Marc diu que ha de d'anunciar l'evangeli a tota la humanitat. Fixem-nos que Jesús no especifica el missatge a predicar, ho resumeix tot en l'Evangelí.

Aquesta bona notícia no podia quedar com un patrimoni del grup de deixebles, aquests havien de sortir, desplaçar-se per fer-la arribar a tot el món que, segons Sant Marc, era el motiu de la seva elecció (3, 14)

Els deixebles sense escapar-se de dificultats anaven estenent aquesta Bona Nova i els cristians augmentaven en nombre cada dia (Ac 6,7). Les comunitats es multiplicaven, al contrari del que estem vivint avui dia. Cada vegada ens trobem amb gent que abandona la fe, les comunitats van minvant, el desànim d'alguns que estan desconcertats perquè no sabem quin mètode convé emprar perquè aquesta Bona Nova prosperi.

Experimentem que hi ha moltes distraccions, i no sabem com fer present aquesta Bona Nova a la gent de la nostra època, ni per quins camins la gent d'ara va a trobar Déu.

Llegint la situació que vivim, tenim la sensació que Déu ens està cridant a transformar la nostra forma tradicional de pensar, expressar, celebrar i encarnar la fe cristiana perquè l'acció de Déu pugui ser visible i rebuda per la cultura moderna?

Ningú no sap com serà la fe cristiana en el món nou que està emergint però hem de tenir la certitud que l'Evangeli té una força per inaugurar un cristianisme nou. Com diu el Papa Francesc: «Cada cop que intentem tornar a la font i recuperar la frescor original de l'Evangeli, brollen nous camins, mètodes creatius, altres formes d'expressió, signes més eloqüents, paraules carregades de renovat significat per al món actual».

Enmig de tantes experiències i modernitats que vivim, necessitem tornar a l'Evangeli, necessitem aprendre de Jesús compassiu que acollia tothom sobretot els marginats. Ell no es preocupava per la moral sinó pel sofriment de cada persona. Ell no estava obsessionat a defensar la llei sinó que estava atent a qui no encertava una vida sana. Perquè la Bona Notícia és aquest gest, aquesta escolta, aquest acolliment, aquesta paraula escaient que enmig de tantes experiències difícils, aporta una esperança nova a la vida de la gent, que desperta l'alegria, dóna la llum, commou el cor i fa que la persona vulgui viure d'una altra manera.

En aquest temps de crisi, necessitem gent que pugui fer que les persones experimentin en Jesús algú nou i bo per la seva vida. Més que guardar les estructures, hem de fer que els qui vinguin puguin veure en nosaltres l'impacte que ens ha provocat Jesús. Si ens fixem bé, els relats evangèlics ensenyen a viure la fe per atracció i fan viure la vida cristiana com irradiació i contagi.

Pretendre imposar-se com una Església poderosa, segura i autoritària no ve de Jesús. Tocaria més ser una Església senzilla que accepta la seva vulnerabilitat, que no es preocupa per defensar el seu poder i prestigi. Així serem més humans i podrem sintonitzar amb els que sofreixen. Un cop aquí estarem en les millors condicions per comunicar l'Evangeli.

Deixebles de l'Evangelí

Newman, un sant per als nostres temps

NORBERT MIRACLE FIGUEROLA

prevere de l'arquebisbat de Tarragona

Rector de la parròquia del Vendrell

La vigília de la canonització de John Henry Newman, el príncep Carles de Gales, va publicar un històric article a l'*Osservatore Romano* dedicat a «la vida d'aquest gran britànic, aquest gran home de l'Església i, a partir d'ara, aquest gran sant».

En l'article, Carles afirma «La seva fe era veritablement catòlica, ja que abastava tots els aspectes de la vida. És amb aquest mateix esperit que nosaltres, catòlics i no catòlics, podem, en la tradició de l'Església cristiana al llarg dels segles, abraçar la perspectiva única, la particular saviesa i la comprensió que aquesta sola ànima ha portat a la nostra experiència universal».

John Henry Newman, nascut a Londres el 21 de febrer de 1801, va viure una profunda experiència de conversió durant la seva adolescència, un moviment intern que a ell li agradava anomenar «la meua primera conversió». Després dels seus estudis al *Trinity College* d'Oxford va decidir ser ministre de l'església anglicana i professor a l'*Oriel College*. A Oxford es relacionà amb nombrosos intel·lectuals i allí va començar a creure en la presència real de Jesucrist a l'Eucaristia, la doctrina de la successió apostòlica i també començà a mantenir una certa veneració a la Mare de Déu.

Quan l'any 1828, després d'aprofundir la Sagrada Escripura, va iniciar l'estudi dels Pares de l'Església va descobrir el tresor de la Tradició cristiana que, lentament però amb una gran honestat, el va portar fins a la confessió de fe en l'Església Catòlica.

El príncep Carles recorda justament que «el seu compromís, primer amb la teologia anglicana i després, després de la conversió, amb la teologia catòlica, va impressionar fins i tot als seus opositors per la seva audaç honestat, implacable rigor i originalitat de pensament».

Les seves intuïcions teològiques sobre la relació entre fe i raó; sobre el lloc de la religió revelada en la societat del seu país, així com també sobre la necessitat d'una educació acurada i àmplia van ser de gran importància, no sols per a l'Anglaterra victoriana sinó també per tot Europa al segle XIX i al segle XX. No és estrany doncs, que Benet XVI digués a Hyde Park la vigília de la seva beatificació: «Newman ha exercit una important influència en la meua vida i pensament, com també en moltes altres persones més enllà d'aquestes illes».

En aquesta mateixa vetlla de pregària, el papa Benet donava alguns dels elements més importants de l'ensenyament del cardenal Newman per als homes i dones d'avui. En primer lloc, «en els nostres dies, quan un relativisme intel·lectual i moral amenaça amb minar la base mateixa de la nostra societat, Newman ens recorda que, com a homes i dones a imatge i semblança de Déu, vam ser creats per a conèixer la veritat, i trobar en aquesta veritat la nostra llibertat última i el compliment de les nostres aspiracions humanes més profundes».

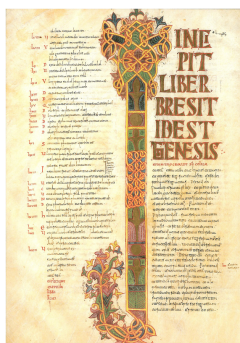
En segon lloc Benet XVI afirmava que «la passió per la veritat, l'honestedat intel·lectual i l'autèntica conversió són costoses. No podem guardar per a nosaltres mateixos la veritat que ens fa lliures; cal donar testimoniatge d'ella».

Finalment assenyalava que Newman ens ensenya que «si hem acceptat la veritat de Crist i ens hem compromès amb ell, no pot haver-hi separació entre el que creiem i el que vivim».

Newman és un sant del segle XIX que parla als homes del nostre temps. No és només un punt de referència indispensable per als teòlegs, sinó també per als educadors (ell va fundar la universitat catòlica d'Irlanda i va escriure abastament sobre educació), i per al laïcat a qui volia ben preparat en teologia i en història de l'Església. Newman va escriure «Vull un laïcat que no sigui arrogant ni imprudent a l'hora de parlar, ni esvalotador, sinó homes que coneguin bé la seva religió, que aprofundeixin en ella, que sàpiguen bé on són, que sàpiguen què tenen i què no tenen, que coneguin el seu credo de tal manera que puguin donar raó d'ell, que coneguin tan bé la història que puguin defensar-la».

Així ho reconeix el príncep Carles quan diu «com a anglicà va reconduir aquella Església a les seves arrels catòliques i com a catòlic estava disposat a aprendre de la tradició anglicana, per exemple, en la promoció del paper dels laics».

Finalment, per a nosaltres els preveres, la figura de Sant John Henry Newman és igualment exemplar. Així ho expressava Benet XVI en l'homilia de la beatificació a Birmingham, «ell va viure profundament aquesta visió tan humana del ministeri sacerdotal en les seves inquietuds pastorals pel poble de Birmingham, durant els anys dedicats a l'Oratori que ell mateix va fundar, visitant els malalts i els pobres, consolant el trist, o atenent els empresonats».

Al servei de l'altar

L'Advent hispano-mossàrab

EDUARDO PIRE MAYOL

prevere del bisbat de Terrassa

Amb la solemnitat de Jesucrist, rei de tot el món –i les fèries que la segueixen– es clou l'any litúrgic en el nostre ritu romà, enguany el diumenge 24 de novembre. Amb les I Vespres del diumenge següent –1 de desembre–, comença l'any litúrgic 2019-2020 amb la celebració del I Diumenge d'Advent. Propers territorialment al ritu romà trobem vigents altres dos ritus que hi conviuen: l'hispano-mossàrab (diòcesis espanyoles) i l'ambrosià (arxidiòcesi de Milà i diòcesis de Lugano, Bergamo i Novara). Ambdós tenen un Advent de sis setmanes, a diferència de les quatre setmanes romanes. Ens centrem, però, en el propi de casa nostra.

El venerable ritu hispano-mossàrab fou renovat per manament del Concili Vaticà II (cf. *Sacrosanctum Concilium* 4) publicant-se, com a fruit d'aquesta renovació o reforma, el *Missale hispano-mozarabicum* (MHM) i el *Liber Commicus* entre els anys 1991 i 1995. Aquests són els llibres normatius i vigents en llengua llatina i estan publicats en dos volums cada llibre (* i **); un per al propi del temps i l'altre per al santoral.

En aquesta família litúrgica l'Advent comença amb les I Vespres del I Diumenge que enguany s'escau el 17 de novembre. Pel que fa a la data d'inici de l'Advent, la litúrgia romana està marcada pel càlcul de quatre setmanes prèvies a la solemnitat natalícia, el diumenge més proper a la festivitat de St. Andreu (30 de novembre); en canvi, en l'hispano-mossàrab aquest càlcul es fa amb les sis setmanes prèvies al Nadal prenent com a data de referència el diumenge més proper a la festa de St. Iscle (Acisclo) celebrada el 17 de novembre (sempre s'escau entre els dies 13 i 19. Cf. *Prænotanda MHM*, 9). Així, aquest any és el mateix dia de la solemnitat del màrtir hispànic quan comença aquest temps de gràcia que ens prepara per a la commemoració de la vinguda en la carn del Fill de Déu.

En els llibres postconciliars d'aquesta litúrgia trobem moltes de les pregàries i lectures amb un doble formulari: *annus primus* i *annus secundus*. Es deu a que els nous textos són hereus de les anomenades «tradició A» i «tradició B»; un recull els textos del nord peninsular i l'altre els del sud. Les fonts antigues –copiades en els s. VII-VIII, tot i que són més antigues– es troben, respectivament, en el *Missale Gothicum* i diversos manuscrits com l'oracional visigòtic o l'antifonari de Lleó, editats críticament i publicats a la primera meitat del s. XX.

Cada diumenge porta el títol *In primo (secundo...) Dominico de Adventu Domini* i conté les antífoes *Prælegendum* i *Sacrificium*, les pregàries *oratio post Gloriam*, *oratio admonitionis*, *alia*, *post nomina*, *ad pacem*, *illatio*, *post sanctus*, *post pridie*, *ad orationem dominicam*, *benedictio* i *completuria*. Pel que fa a les lectures bíbliques:

prophetia, psallendum, apostolus, evangelium i laudes (cant al•leluiàtic després de l'evangeli i l'homilia).

L'estructura de l'Advent hispano-mossàrab segueix una lògica semblant a la romana amb la diferència que pot desenvolupar-la durant sis setmanes. Trobem en totes les celebracions la doble dimensió adventícia: mirada al passat (encarnació o primera vinguda), i alhora al futur (parusia o segona vinguda).

Aquesta teologia es revela en les pregàries, antífones i lectures que trobem en els llibres vigents. La *oratio admonitionis* del diumenge IV, per exemple, afirma que «joiosament ens convé recordar en tot temps la vinguda del nostre Senyor i Redemptor», però més encara quan s'acosta la festivitat del seu naixement. I és que, el goig de la salvació ha d'ésser constant en el cristià tot i que en certs moments de l'any litúrgic s'intensifiqui la celebració d'un determinat misteri o aspecte del misteri de la nostra salvació –*mysteria vitæ Christi*–.

La *illatio* del mateix diumenge IV recorda que l'anunci del naixement de Jesucrist, anunciat pels profetes i molt esperat en el temps, va causar molt més goig al món quan arribà la plenitud dels temps. Aquest és el sentit de l'Advent en l'Antic Testament guiat per l'esperança del Salvador i la instauració dels temps messiànics; doncs l'esperança acomplerta suposa una joia sense límits que també és fruit de la redempció operada pel Fill de Déu encarnat.

Les lectures bíbliques dels diumenges adventicis fan referència als dos aspectes citats de record del naixement i espera del retorn del Salvador. Deixant de banda els salms, ambdós cicles recullen les lectures profètica, apostòlica i evangèlica, normalment molt més perllongades que en la nostra litúrgia romana. Aquestes lectures estan preses de la versió bíblica llatina Neovulgata. En la *prophetia*, el llibre bíblic més present durant tot aquest temps és Isaïes; a l'*Apostolus* es llegeixen diversos fragments escatològics o de referència a l'encarnació en les cartes paulines (Romans, 1 Corintis, Filipencs, Colossencs i 1-2 Tessalonicencs). Finalment, pel que fa a l'evangeli, es llegeixen perícopes diverses dels sinòptics amb un denominador comú: Jesús fa contínues referències escatològiques (Lc 17,20-24; Mc 12,38-13,33) o bé recorda als profetes fins a Joan Baptista (Lc 3,1-18) que anunciaven la vinguda del Messies: Mc 1,1-8; Mt 21,1-9 (entrada de Jesús a Jerusalem amb la citació de Zc 9,9).

Veient la nostra realitat social a la llum d'aquests textos, podríem dir que l'inici social i comercial del Nadal –cada cop més prematur– té arrels en l'antiquíssima tradició litúrgica occidental no romana: sis setmanes abans del Nadal, l'Església convida al món a preparar-se per al record i actualització (anamnesi) de l'encarnació del Fill de Déu, i per a l'espera atenta i joiosa de la seva segona vinguda a la fi dels temps (parusia).

Acabem amb aquesta dimensió fortament escatològica que trobem en l'antífona d'ofertori (*sacrificium*) del diumenge VI (*annus primus*), pocs dies abans de la solemnitat natalícia: *Prope est dies Domini; quia pręparavit Dominus sacrificium, sanctificavit vocatos suos, alleluia*.

Rentar els peus

Música i fe

GABRIEL CASANOVAS

Prevere del bisbat d'Urgell

Rector del Seminari i sots delegat de Joventut

El document final Els joves, la fe i el discerniment vocacional del Sínode dels joves del 2018 «reconeix i aprecia la importància que els joves donen a l'expressió artística en totes les seves formes (...). Del tot peculiar és la importància de la música, que representa un veritable ambient en el qual els joves estan constantment immersos, així com una cultura i un llenguatge capaços de suscitar emocions i de plasmar la identitat. El llenguatge musical representa també un recurs pastoral, que interpel·la en particular la litúrgia i la seva renovació».

La música forma part essencial de la vida dels joves, però el que és més important: les seves cançons i artistes favorits els acompanyen els estats d'ànim i situacions vitals. L'atenció a l'ambient musical dels nostres dies és una manera vàlida per acompanyar creativament la dimensió religiosa de la persona.

El concepte de música religiosa és molt ampli. D'una banda, tenim la música creada per a la litúrgia de l'Església; de l'altra, trobem música contemporània composta per artistes cristians, i música que aborda positivament i explícitament arguments cristians.

A casa nostra, l'estiu del 2015, un grup de joves de diversos bisbats de Catalunya, veient que faltaven cants per lloar Déu en la nostra llengua, es van unir per traduir cants de lloança actuals en anglès. El SIJ els vam donar suport i va néixer *Worship.cat*. No és un grup de música ni un moviment. Respon al desig de poder lloar el Senyor en la pròpia llengua, el català.

Una altra iniciativa és el moviment *Hakuna*, que va començar com una reunió de joves que volien compartir la fe. Tot preparant-se per a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) del 2013 a Rio de Janeiro un grup de joves cada setmana assistia a una xerrada que conclouia amb una adoració eucarística. Van començar a cantar, a compondre música religiosa. Al juliol del 2013, a la JMJ, naixia *Hakuna* com a grup musical. Es defineix com alguna cosa més que un grup de música o un grup de joves. La seva vida gira a l'entorn de l'Hora Santa setmanal.

També hi ha festivals de música cristiana a casa nostra. Al bisbat d'Urgell fem des de fa uns quants anys, a Andorra, el *Canòlich Music*: un cap de setmana farcit de concerts i activitats per transmetre missatge cristià. Des de fa uns anys el festival aposta per portar grups del panorama internacional de l'àmbit cristià. Al *Canòlich Music* es procura barrejar música, art, tecnologia i xarxes socials, ja que tot el que forma part del llenguatge dels joves ha de formar-ne part.

Com plantejar un acostament entre joves i Església a partir de la música? Hi ha diverses maneres en què es pot anar fent aquest treball: aprendre a fer ús de la música com un recurs pastoral en si mateix o aprendre recursos educatius i pastorals a partir de música; creure en la música cristiana i en les seves potencialitats per a l'educació en la fe donant suport i creant iniciatives musicals; oferir orientacions sobre la música litúrgica obertes i actuals; atendre i millorar la qualitat de la música en les celebracions litúrgiques o aprofitar qualsevol cançó que pugui obrir al diàleg religiós amb els joves.

Reclinats sobre el pit del Senyor

Una vida entregada a Déu i als germans

JORDI MONDRAGON BRICULLÉ

Prevere del bisbat de Sant Feliu de Llobregat
Vicari a la Parròquia de Santa Maria de Piera

El passat 22 de setembre vaig ser ordenat prevere a mans de Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

Gairebé han passat dos mesos d'ençà aquell gran dia on el Senyor em va escollir d'entre el poble de Déu per a esdevenir sacerdot i pastor, a la seva imatge, per a la seva santa Església.

Amb aquest do tant gran i immerescut fa que encara avui em pregunti: Per què jo, Senyor? Jo no en sóc digne, per què m'has escollit precisament a mi? Amb aquestes preguntes sempre presents en el meu cor i en la missió que m'ha encomanat, visc aquest ministeri amb tota la il·lusió del món, sempre, això sí, confiant en Ell que m'ha seduït i jo m'he deixat seduir per Ell (cf. Jr 20,7)

Només em resta deixar-ho tot a les seves mans, confiar en Ell i deixar-lo fer (cf. Sl 37). Ell sap prou bé el que realment necessitem...

Caminant, doncs, al seu costat, dia a dia, a través de la pregària personal, celebrant el misteri eucarístic tot fent el memorial de la seva passió i mort, acompanyar a les persones a conèixer Jesús o a conèixer-lo més de fons... tot i això i més, m'omple de benediccions. Avui hi ha molts reptes, sens dubte, però el Senyor convida sempre a calar les xarxes (cf. Lc 5,1), sense defallir, sense perdre mai l'esperança, confiar sempre en Ell perquè entre tots aconseguim omplir la barca amb els fruits que, gràcies a Ell, podem arregar.

El sol fet de poder ser sacerdot sempre intento tenir consciència d'allò que sóc, que no és poc, encara que moltes vegades això em superi i em vinguin dubtes per la grandesa que això significa. És en aquests moments quan interiorment ressona la veu del Senyor: "No tinguis por, que jo sóc amb tu" (Is 41,10). És aleshores quan veig la llum que apunta en la fosca (cf. Sl 112), aquesta fosca que es veu el dia a dia, els reptes, les dificultats de la societat d'avui, el pessimisme, la falta d'esperança... el Senyor m'anima sempre a sortir a l'encontre de jo mateix i la del germà que em necessita, Ell dona plena confiança, a ser optimista, a no tirar mai la tovallola, a afrontar-ho tot amb constància i amb senzillesa de cor.

A l'ordenació, el moment vital i més significatiu va ser el moment de les lletanies, en aquell moment quan estàs prostrat al terra, que en certa manera es abaixar-se fins avall de tot, com Jesús que, tot un Déu, es va abaixar fins a baix de tot i es feu obedient fins a la mort i una mort de creu (cf. Fl 2,8). És en aquest moment quan vaig demanar amb fervor poder renunciar a tot per a Ell, a desposseir-me de tot allò innecessari per estar més unit a Ell i, d'aquesta manera, seguir-lo cada dia i configurar-me més i més a la seva imatge.

Dono gràcies a Déu per aquest do que m'ha donat, sens dubte és un gran regal el sol fet de poder servir-lo, a Ell i a la seva Església i així propagar el seu Evangeli arreu on vagi i allà on m'enviï, per a ser llum del món i sal de la terra i fer brillar la seva llum davant la gent (cf. Mt 5,13-16).

Un bisbe ens parla

Discurs inaugural del Congrés *L'APORTACIÓ DEL PAPA FRANCESC A LA TEOLOGIA I A LA PASTORAL DE L'ESGLÉSIA*

+ JOAN JOSEP OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Srs. Cardenals, Sr. Arquebisbe de Tarragona, Arquebisbes, Bisbes, Ponents, Professors i professores, alumnes de l'Ateneu, germans i germanes:

És un honor per al nostre Ateneu i per a mi tenir entre nosaltres tantes persones vingudes d'arreu del món per reflexionar sobre el pensament del papa Francesc i la seva praxi. El lligam estret entre teologia i pastoral caracteritza el seu ministeri al servei de l'Església catòlica. Aquest servei s'eixampla i inclou les esglésies germanes i les comunitats eclesials, les religions mundials, començant pel judaisme i l'islam, i tots els homes i dones de bona voluntat. El pontificat del papa Francesc, bisbe de Roma, no es limita a l'Església catòlica, que troba en ell el principi de la unitat i de la comunió, sinó que posseeix un abast universal.

En un món assetjat per la dissolució de les utopies, per la manca de visió i per un domini creixent del «jo» sobre el «nosaltres», el papa Francesc instaura una manera de fer en la qual s'hi reconeixen molts habitants del planeta. Són, sobretot, els que habiten a les perifèria, els que han vist i veuen en ell algú que els defensa i que els representa davant els poders fàctics de la política i de l'economia.

Vivim en uns temps de tancament i replegament identitari, en què proliferen els populismes i fonamentalismes intransigents. Molts estan convençuts que el que cal és alçar murs i reforçar fronteres, sobretot, mentals. Els qui raonen i actuen d'aquesta manera fan un flac favor a la humanitat, ja que eviten que es construeixi un món més fratern que promogui la comunió entre persones i cultures. En canvi, el papa Francesc, proposa amb tenacitat encomiable un model personal i social obert, en el qual el temps és superior a l'espai, la unitat preval sobre el conflicte, la realitat és més important que la idea, i el tot és superior a la part, com afirma ell mateix en l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, el document programàtic del seu pontificat (núm. 217-237).

No es, pues, casual que el papa Francisco imagine una Iglesia que siempre lista para salir, que no esté cerrada en sus esquemas y su confort, en el "siempre se ha hecho así" y en la desconfianza hacia el mundo. El papa Francisco sueña con una Iglesia que abra procesos

sin cerrarse en la búsqueda de seguridades. Una Iglesia que es madre y habla al corazón de sus hijos, los que viven heridos o quedan olvidados en medio de las múltiples coyunturas de un mundo complejo. El papa Francisco habla al corazón de la gente con un lenguaje directo y personal, cargado de imágenes y sugerencias, y emplea expresiones que provienen de la vida de cada día, como hace Jesús en sus parábolas. De hecho, con el lenguaje metafórico se consigue hablar más acertadamente de Dios y de su Reino

Pero el papa Francisco también habla con los gestos. Habla con el abrazo a los nuevos leprosos de nuestro tiempo. Habla con su atención a los jóvenes que son a menudo ovejas sin pastor. Habla con sus visitas a los países periféricos de donde provienen tantos migrantes y refugiados que llaman a la puerta de las sociedades ricas. Habla con su atención a los enfermos y a los que son víctimas del comercio y trata de personas. Habla con su preocupación por los sin techo empezando por los que están cerca del Vaticano. La Iglesia es madre de misericordia y amiga de los pobres, y no puede marginar de su círculo de afecto a ningún excluido ni descartado. El papa Francisco nos recuerda que nadie sobra en la Iglesia de Dios porque, como dice la Carta a los Efesios, hay «un solo Dios y Padre de todos, que está por encima de todos, que actúa por todos y está en todos» (4,6). La profecía del papa Francisco se extiende a la humanidad entera, sin discriminación de personas o, mejor dicho, discriminando positivamente a aquellos que Jesús proclama felices en las bienaventuranzas del Reino y llama «mis hermanos más pequeños» en el juicio final (Mateo 25,40).

El núcleo de este Congreso es la teología y la pastoral, consideradas como un todo, en el magisterio del Papa. El pensamiento del papa Francisco no es solo teológico ni puede ser calificado solo de pastoral. Se trata de un pensamiento unificado, cohesionado, que no se siente cómodo en una «teología de escritorio» (*teologia da tavolo*), encerrada en una especulación hecha al margen de la historia, sino que quiere ser una «teología de rodillas» (*teologia in ginocchio*), llena de experiencia y vigor espirituales. El papa Francisco es un papa que se mantiene sólidamente arraigado en la doctrina de la Iglesia, como primer guardián de la fe. Y al mismo tiempo es un papa que no puede dejar de dar una respuesta a las urgencias pastorales que se presentan en la Iglesia, sensible como es a las situaciones y circunstancias que provocan sufrimiento a muchas personas y piden una curación.

El papa Francisco hace teología desde la realidad, que él lee a la luz de la Palabra y la Tradición, valiéndose del rico tesoro magisterial de la Iglesia, al que él contribuye con su ministerio de obispo de Roma. Y al mismo tiempo, el papa Francisco hace pastoral desde la teología, ya que la vida no puede ser nunca banalizada ni mediatizada, sino que debe ser interpretada a la luz del misterio divino, del designio del Padre, la donación del Hijo y la comunión del Espíritu Santo.

Las verdades de la fe, por tanto, no son un cuerpo hermético, que habría que repetir, sino las expresiones normativas de un sentido creyente que atraviesa todo el pueblo de Dios y que deben ser jerarquizadas, interpretadas y explicadas según los contenidos de las mismas verdades. Por otra parte, como dijo el teólogo Karl Rahner, la pastoral no es solo

una disciplina aplicativa y práctica, sino que es una dimensión teológica de la teología. Por ello, como se afirma en el Proemio de la constitución apostólica *Veritatis gaudium*, no hay teología, no hay pensamiento cristiano, sin diálogo con la filosofía, las ciencias humanas y experimentales, las religiones y las artes.

El papa Francisco inicia el segundo postconcilio, aquella fase de la historia de la Iglesia en la que hay que asumir de manera nueva, en el marco de un más que notorio cambio de época, la relación Iglesia-mundo. Esta relación fue una de las puntas de lanza del Concilio Vaticano II y, en las diócesis con sede en Cataluña, del Concilio Tarraconense de 1995. Los siete años de pontificado del papa Francisco, que se cumplirán, si Dios quiere, en marzo de 2020, permiten verificar que el papa Francisco ha sido el impulsor de una nueva manera de ejercer el ministerio petrino. La reforma de la Iglesia no se visualiza necesariamente en determinadas decisiones, casi mediáticas, sino que se practica, sobre todo, mediante una nueva sensibilidad que debe atravesar todo el cuerpo eclesial y que se podría concretar en tres expresiones, centrales en el pensamiento del Papa: «misericordia», «conversión pastoral y misionera» y «diálogo con todos».

Hago notar que, en cierta manera, estos tres ejes se corresponden a las tres partes de nuestro Congreso: la Iglesia, articulada sinodalmente, como pueblo santo de Dios, madre de misericordia y amiga de los pobres (primer día); el Evangelio de Cristo, propuesto y comunicado en el corazón de la vida, fuente de conversión, tanto del hombre como de la creación (segundo día); el diálogo como instrumento esencial de una Iglesia profética, construida desde las periferias y dócil a la libertad del Espíritu, que promueve el desarrollo humano integral y la cultura de la paz y que construye el futuro del mundo, atenta a los demás cristianos y a las otras religiones (tercer día). Así pues, la misericordia como camino de la Iglesia, la conversión pastoral y misionera como manera de vivir el Evangelio y el diálogo sin fronteras como instrumento privilegiado para la construcción del mundo, son las tres vías que proponemos como guía de nuestra reflexión en torno al pensamiento teológico-pastoral del papa Francisco. Y todo eso envuelto o bañado por la alegría, que es manifestación de la esperanza.

Los retos de nuestro tiempo son enormes. Las nuevas tecnologías acentúan la aparición de un mundo interconectado en el que la persona estará cada vez más relacionada mediante la red, pero, a la vez, experimentará con más agudeza la propia soledad, agravada por el anonimato y la explosión del mundo virtual. Por otra parte, la nanotecnología y la física cuántica, las técnicas de «mejora» humana y la robótica, la neurociencia y la inteligencia artificial llevan a imaginar un mundo cada vez más tecnificado y a la vez más vulnerable.

El magisterio del papa Francisco se sitúa a nivel de las preguntas fundamentales sobre el sentido, las condiciones y las expresiones de la vida humana y de la creación. En este sentido, la misericordia evangélica como principio de las relaciones interpersonales, y el diálogo con todo el mundo como instrumento para fijar el alcance y el «peso ético» de las innovaciones, constituyen dos elementos de gran interés para el mundo que está llegando. El papa Francisco mira al futuro con una mirada de fe y de esperanza, cuya

clave propositiva es la alegría del Evangelio. Esta mirada, que todos queremos compartir, preserva la Iglesia del miedo y de la autorreferencialidad, y constituye una invitación a ir a encontrar los hombres y las mujeres de nuestro tiempo con una palabra de esperanza.

Aquesta és l'esperança que desvetlla en els deixebles l'aparició de Jesús el dia mateix de la seva resurrecció (cf. Joan 20,19-29). Els deixebles han decidit tancar les portes del lloc on es troben, s'han isolat del món dominats per la por. Els sembla que no tenen sortides. La mateixa por els barra el pas i els fa ser autoreferencials. Jesús els treu de la confusió i de l'angoixa davant el futur, els allibera d'un sentiment que els immobilitza. Es fa reconèixer per ells i els posa al davant un projecte grandíols: els dona la seva pau perquè siguin homes i dones de pau, els dona l'Esperit recreant l'alenada primordial i els envia a la missió confiant-los el perdó i la misericòrdia.

Benvolguts i benvolgudes, vull agrair-vos la participació en aquest Congrés sobre el papa Francesc pel que representa d'adhesió i afecte a la persona del qui presideix l'Església i les esglésies en la caritat. El Papa és i se sent un pastor a qui el Senyor ha encarregat de guiar el seu ramat i d'adreçar-se igualment a altres ovelles que no són d'aquest ramat, però que també escoltaran la veu de Jesús i esdevindran un sol ramat i un sol pastor (cf. Joan 10,16). Aquest és el somni de la unitat de la família humana que marca igualment els primers compassos de la constitució conciliar *Lumen gentium*.

Hem volgut visibilitzar la projecció universal del nostre Congrés convidant ponents provinents d'Amèrica del Nord i del Sud, d'Àfrica, d'Àsia i d'Europa, sobretot, de Roma. Agraïm avui, d'una manera especial, la presència entre nosaltres del cardenal Lluís Ladaria, prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe.

Agraïm també la participació de tots els pastors i els experts que hi parlaran, pertanyen en bona part a diverses institucions acadèmiques que han volgut afegir-se oficialment a aquesta trobada. Em refereixo a la Pontifícia Universitat Gregoriana, al Boston College, a la Universidad Católica Argentina (Buenos Aires) i a l'Université Catholique d'Afrique Centrale (Yaoundé) –de qui tenim entre nosaltres el seu Gran Cancellier, l'Arquebisbe Jean Mbarga–.

Saludo igualment amb afecte els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya aquí presents, membres del Consell del Gran Cancellier del nostre Ateneu.

Aquest Congrés serà l'ocasió d'escoltar veus diverses, harmònicament conjuntades, que exposaran i interpretaran els primers set anys de pontificat del papa Francesc i explorant les rutes que el Papa ha obert. Aquest és un dels mèrits d'aquesta reunió acadèmica, d'empremta netament pastoral, que permetrà construir una síntesi sobre el pensament i l'acció del Papa. La rellevància de les persones que hi parlaran i el gran interès eclesial que suscita la temàtica del Congrés prometen unes sessions de gran nivell i utilitat.

EL BON PASTOR
